

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri 2023 Raporu

Giriş

2015 yılında tüm Birleşmiş Milletler Üye Devletleri tarafından kabul edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (Sustainable Development Goals, SDGs) ya da İngilizce kısa karşılığı olarak, SDG'ler, gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkeler için küresel bir ortaklıkta acil eylem çağrısıdır. 17 tane sürdürülebilir hedef doğrultusunda yoksulluğun ya da yoksunlukların sona erdirilmesi için gösterilecek çabaların, sağlık ve eğitimi iyileştiren, eşitsizliği azaltan, ekonomik büyümeyi teşvik eden stratejilerden bağımsız olamayacağı düşünülmektedir. Bunlar yapılırken iklim değişikliği ve zorunlu göç gibi sorunlar da göz önüne alınmalı aynı zamanda denizlerimizi ve ormanlarımızı da korumalıyız.

SDG'lerde yüksek öğrenim kurumları direkt odakta olmasalar da, bu hedeflere 2030 yılına kadar ulaşılabilmesi için herkesin elini taşın altına koyması gerektiği düşünülmektedir. Bu süreçte, farklı sektörlerin ve paydaşların finansal kaynak, bilgi ve uzmanlıklarını bir araya getirerek entegre bir şekilde çalışmaları gerekecek ve bu noktada üniversitelerin entelektüel sermayeleri katalizör bir rol oynayacaktır.

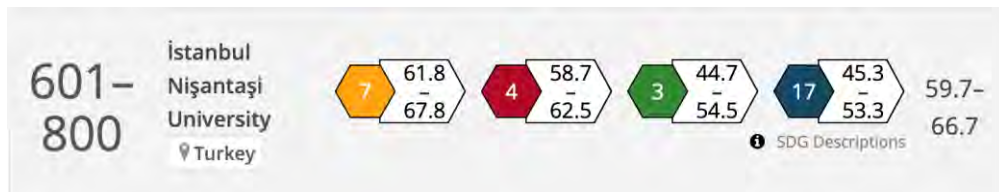
Üniversite etki sıralamaları sistemi, bu anlamda üniversiteleri, kendi hedeflerini çeşitli SDG'ler ile entegre bir şekilde belirlemeye teşvik etmektedir. Plana göre, üniversitelerin hedeflerini bu doğrultuda gerçekleştirmeye çalışması toplumsal refaha ve fiziksel çevreye katkı sağlayacak, sonucunda bu sıralamalarda iyi noktalarda görünmeleri de üniversitelerin itibarlarını artıracaktır.

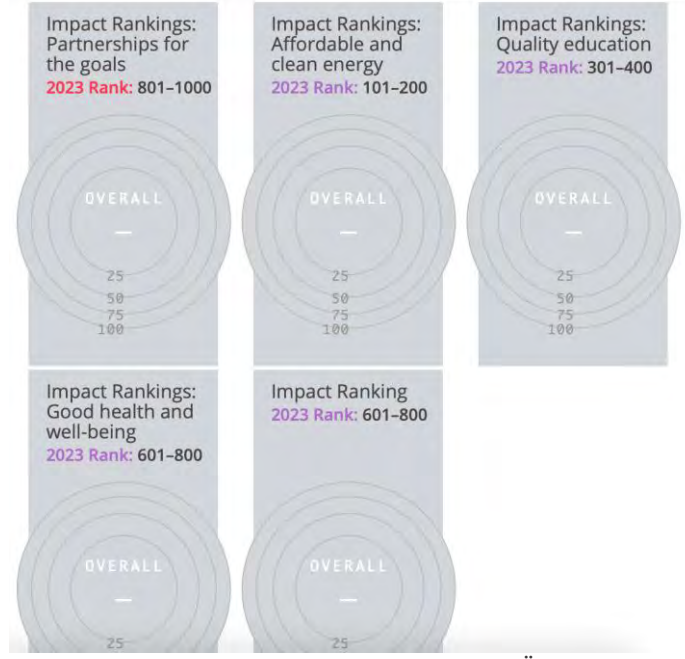
Nişantaşı Üniversitesi kuruluşundan bu yana, Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşma hususundaki sorumluluğunun farkında olarak, güçlü entelektüel sermayesiyle, katkılarını artan oranda sürdürmektedir. Bu raporun amacı bu katkıları genel hatlarıyla ortaya koymaktır.

2023 Etki Sıralamalarında Nişantaşı Üniversitesi

Nişantaşı Üniversitesi [2023 genel sıralamasında](#) 601-800 aralığında yer almıştır. SDG bazında ise, en başarılı olunan SDG 7'de 100-200 aralığında yer alınmış olup, diğer üç SDG için ise SDG 4'de 301-400, SDG 3'de 601-800 ve zorunlu olan SDG 17'de 801-1000 aralığı gerçekleşmiştir.

Şekil 2: 2023 Etki sıralamasında Nişantaşı Üniversitesi

Genel sıralamada %27'lik katkı oranına sahip araştırma göstergelerinde Nişantaşı Üniversitesinin SDG'lerle ilgili potansiyelini gösteren 2023 Scopus verileri aşağıdadır:

No poverty Goal 1 View 25 documents	Zero hunger Goal 2 View 19 documents	Good health and well-being Goal 3 View 201 documents	Quality education Goal 4 View 14 documents
Gender equality Goal 5 View 14 documents	Clean water and sanitation Goal 6 View 21 documents	Affordable and clean energy Goal 7 View 494 documents	Decent work and economic growth Goal 8 View 268 documents
Industry, innovation and infrastructure Goal 9 View 121 documents	Reduced inequalities Goal 10 View 46 documents	Sustainable cities and communities Goal 11 View 64 documents	<u>Responsible consumption and production</u> Goal 12 View 98 documents
Climate action Goal 13 View 240 documents	Life below water Goal 14 View 4 documents	Life on land Goal 15 View 13 documents	Peace, justice and strong institutions Goal 16 View 26 documents
Partnership for the goals Goal 17 View 358 documents			

1. Yoksulluğa Son

Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 1 numaralı hedef olan "**Yoksulluğa Son**" hedefi, dünyadaki aşırı yoksulluğu ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Bu hedef, herkesin temel ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarıyla sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmektedir.

"Yoksulluğa Son" hedefi kapsamında, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye'de 2023 yılında hane halkı medyan gelirinin %50'si dikkate alınarak belirlenen yoksulluk oranı %13,5 olarak tespit edilmiştir. Bu oran, bir önceki yıla göre 0,9 puanlık bir azalmayı göstermektedir. Türkiye'de çocuk yoksulluğu da önemli bir sorundur. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) verilerine göre, Türkiye'de çocukların %22'si yoksulluk içinde büyümektedir. Bu oran, OECD ortalaması olan %12,4'ün oldukça üzerindedir. Türkiye, yoksullukla mücadelede bazı ilerlemeler kaydetmiş olsa da, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda, yoksulluğun tamamen ortadan kaldırılması için sosyal, ekonomik ve bölgesel politikaların entegre bir şekilde uygulanması önem arz etmektedir.

Nişantaşı Üniversitesi, bu hususta üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye kararlı bir yönetim anlayışıyla, öğrencilerin akademik başarılarını teşvik etmek ve eğitimlerini maddi olarak desteklemek amacıyla çeşitli burs olanakları sunmaktadır. Bu burslar, farklı başarı ve ihtiyaç kriterlerine göre çeşitlenmektedir.

- **ÖSYS Bursları** : Nişantaşı Üniversitesi, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) sonuçlarına göre öğrencilere burs vermektedir. Bu burslar, üniversiteye yerleşen öğrencilerin başarılarına göre belirlenir ve öğrenim süreleri boyunca devam eder. ÖSYS bursları, öğrencilerin akademik performanslarını sürdürmeleri koşuluyla devam eder.
- **Tercih Bursları** : Nişantaşı Üniversitesi'ni ilk tercihleri arasında gösteren ve bu tercihlerine yerleşen öğrencilere tercih bursları verilmektedir. Bu burslar, öğrencilerin eğitim maliyetlerini azaltmayı amaçlar ve belirli oranlarda indirimler şeklinde uygulanır.
- **Başarı Bursları** : Üniversite eğitimi süresince yüksek akademik başarı gösteren öğrencilere başarı bursları sunulmaktadır. Bu burslar, öğrencilerin genel not ortalamalarına göre belirlenir ve her akademik yılın başında yeniden değerlendirilir. Başarı bursları, öğrencilerin motivasyonlarını artırmayı ve akademik performanslarını en üst seviyede tutmayı hedefler.
- **Spor ve Sanat Bursları** : Nişantaşı Üniversitesi, spor veya sanat alanında üstün yetenekli olan öğrencilere burs imkanı sağlamaktadır. Bu öğrenciler, yeteneklerini belgeledikleri takdirde spor ve sanat burslarından faydalanabilirler. Bu burslar, öğrencilerin yeteneklerini geliştirmelerine ve eğitimlerini sürdürebilmelerine destek olmaktadır.

- **Destek Bursları** : Maddi durumu yetersiz olan ve başarılı olan öğrencilere destek bursları verilmektedir. Destek bursları, öğrencilerin eğitim masraflarını karşılamalarına yardımcı olur ve onların eğitimlerine kesintisiz devam etmelerini sağlar. Bu burslar, öğrencilerin maddi sıkıntıları yüzünden eğitimlerini aksatmamalarını amaçlamaktadır.
- **Engelli Öğrenci Bursları** : Engelli öğrenciler için özel olarak tahsis edilen burslar mevcuttur. Bu burslar, engelli öğrencilerin eğitim süreçlerini desteklemek ve üniversite yaşamlarını kolaylaştırmak amacıyla verilir. Engelli öğrenci bursları, öğrencilerin eğitimde eşit fırsatlara sahip olmalarına katkıda bulunmaktadır.

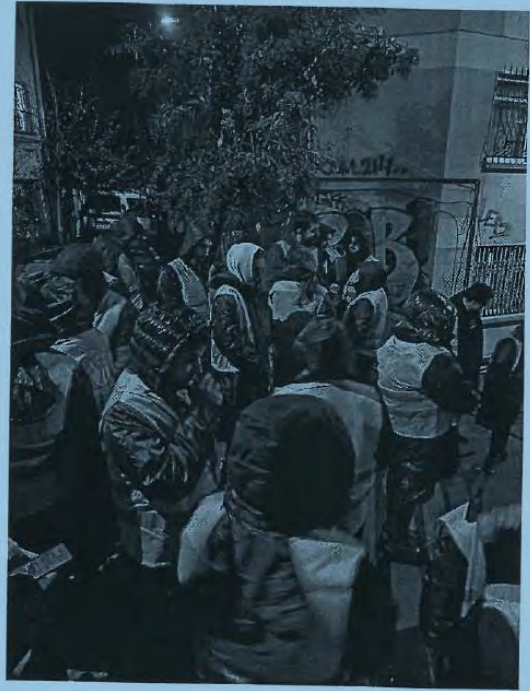
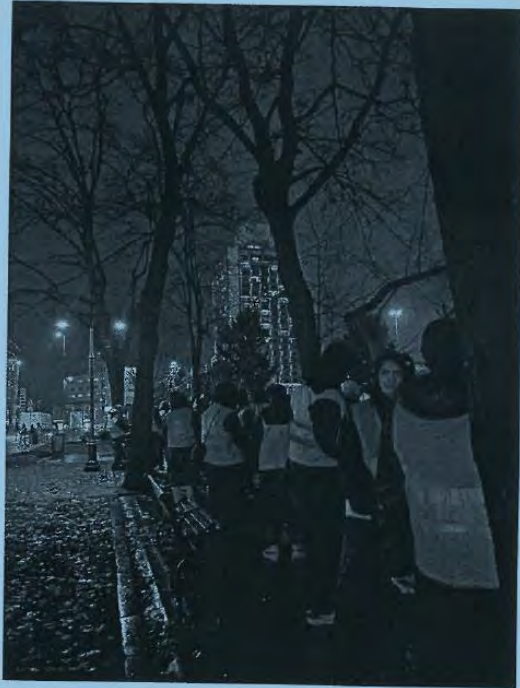
2. Açlığa Son

Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden ikincisi olan "Açlığa Son" hedefi, 2030 yılına kadar açlığı sona erdirmeyi, gıda güvenliğini sağlamayı, beslenme kalitesini iyileştirmeyi ve ekosistemlerin korunmasına yardımcı olan, iklim değişikliğine uyum sağlayan ve toprak kalitesini iyileştiren dayanıklı tarım uygulamalarının hayata geçirilmesini teşvik etmeyi hedeflemektedir. Bu hedefler özellikle yoksullar ve kırılgan gruplar başta olmak üzere herkesin yıl boyunca güvenli, besleyici ve yeterli gıdaya erişiminin sağlanması, 5 yaş altı çocuklarda büyüme geriliği ve aşırı zayıflık gibi yetersiz beslenme biçimlerinin ortadan kaldırılması; ergen kızlar, hamile ve emziren kadınlar ile yaşlıların beslenme ihtiyaçlarının ele alınması ve de yerli halklar, aile çiftçileri ve balıkçılar gibi küçük ölçekli gıda üreticilerinin tarımsal verimlilik ve gelirlerinin iki katına çıkarılması; arazi, bilgi, finansal hizmetler ve pazarlara erişimlerinin iyileştirilmesi gibi başlıkları da içermektedir.

Türkiye, SDG 2 hedeflerine ulaşmak için çeşitli politikalar ve programlar uygulamaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı, gıda güvenliği ve sürdürülebilir tarım uygulamalarını teşvik etmekte; küçük ölçekli çiftçilerin desteklenmesi için projeler yürütmektedir. Ayrıca, beslenme yetersizliklerinin azaltılması amacıyla ulusal beslenme stratejileri geliştirilmektedir. Ancak, kırsal bölgelerde yetersiz beslenme ve gıda güvensizliği gibi sorunlar devam etmektedir. Bu nedenle, Türkiye'nin SDG 2 hedeflerine tam anlamıyla ulaşabilmesi için tarımsal verimliliğin artırılması, gıda üretim sistemlerinin sürdürülebilir hale getirilmesi ve beslenme yetersizliklerinin ortadan kaldırılması yönünde daha fazla çaba göstermesi gerekmektedir.

Nişantaşı Üniversitesi kampüsünde gıda kodeksine uygun olarak üretilen yiyecek-içecekler beslenme uzmanları ve gıda mühendisleri tarafından sürekli olarak kontrol edilmekte ve sunum ve kalori değerleri gibi kaliteyi yükselten detaylar özenle takip edilmekte. Ayrıca bu hedef doğrultusunda sağlıklı beslenme söyleşi ya da evsiz ve dezavantajlı bireyler için ücretsiz yemek dağıtımı gibi çeşitli sosyal etkinlikler düzenlenmektedir.

3. Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam

Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 3 numaralı hedef olan "Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam ", her yaş grubundan bireyin sağlıklı yaşamını güvence altına almayı ve refahlarını artırmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda, anne ve çocuk sağlığı, bulaşıcı ve kronik hastalıklarla mücadele ile sağlık hizmetlerine erişim başlıkları önem kazanmaktadır.

Türkiye'de anne ölüm oranı, 2010 yılında 100.000 canlı doğumda 16,4 iken, 2020 yılında 13,1'e düşmüştür. Bu azalma, anne sağlığı hizmetlerindeki iyileşmeleri göstermektedir. Beş yaş altı çocuk ölüm hızı, 2010 yılında 1000 canlı doğumda 15,5 iken, 2020 yılında 11,2'ye gerilemiştir. Bu düşüş, çocuk sağlığı hizmetlerindeki gelişmeleri yansıtmaktadır. Türkiye'de çocukluk çağı aşılamaları yüksek düzeydedir. Örneğin, 2020 yılında difteri, tetanoz ve boğmaca (DTP3) aşısı kapsamı %96 olarak gerçekleşmiştir. Öte yandan, olumsuz bir gelişme olarak, Türkiye'de obezite oranları artmaktadır. 2019 yılında 15 yaş ve üzeri bireylerde obezite oranı %21,1 iken, 2022 yılında %20,2 olarak kaydedilmiştir. 15 yaş ve üzeri bireylerde günlük tütün kullanma oranı ise 2019 yılında %28,0 iken, 2022 yılında %26,5'e düşmüştür. Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası sistemi sayesinde nüfusun büyük bir kısmı sağlık hizmetlerine erişim sağlamaktadır. 2023 yılında toplam hekim sayısı 204.223'e ulaşmıştır. Toplam personel sayısı ise 1.413.921 olarak kaydedilmiştir. Türkiye'de sağlık harcamalarının Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) içindeki payı 2020 yılında %5,0 olarak gerçekleşmiştir. Sonuç olarak, Türkiye, SDG 3 kapsamında sağlık göstergelerinde önemli ilerlemeler kaydetmiştir. Anne ve çocuk sağlığı alanında olumlu gelişmeler yaşanırken, bulaşıcı olmayan hastalıklarla mücadelede de çeşitli adımlar atılmaktadır. Ancak, obezite ve tütün kullanımı gibi konularda daha fazla çaba sarf edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, sağlık hizmetlerine erişimin artırılması ve sağlık personeli sayısının yeterliliği konularında da çalışmalar devam etmelidir.

Nişantaşı Üniversitesi ön-lisans ve lisans eğitiminde sağlık bilimlerinde güçlü istatistiklere sahip olup sağlık bilimleri alanında 2023 mezunlarının toplam mezunlara oranı (proportion of graduates in health professions) %34'tür. Üniversitemiz bünyesinde tam teşekküllü bir revir ve öğrencilere ücretsiz psikolojik danışmanlık sağlayan bir terapi birimi bulunmaktadır

Üniversitemiz ayrıca 2023 yılı içerisinde kar amacı gütmeyen pek çok kuruluşla yönetim ve öğrenci kulüpleri aracılığıyla, kan ve kök hücre bağışı, bakıma muhtaç yaşlılara destek, yetimhane ziyaretleri ya da ağaçlandırma gibi sosyal sorumluluk etkinliklerine katılmışlardır.

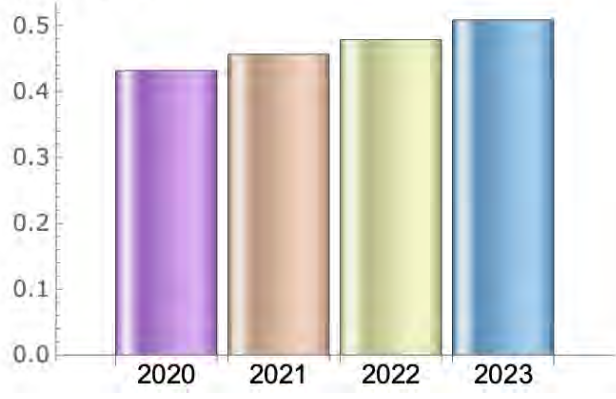

[illegible]

Türkiye, SDG 4 kapsamında eğitimde erişim ve kapsayıcılık alanlarında önemli ilerlemeler kaydetmiştir. Okullaşma oranlarının artması ve cinsiyet eşitliğinin sağlanması olumlu gelişmelerdir. Ancak, eğitim kalitesinin artırılması, öğrenme çıktılarına odaklanılması ve dijital eğitim altyapısının güçlendirilmesi konularında daha fazla çaba sarf edilmesi gerekmektedir.

11

Kadın mezun oranı

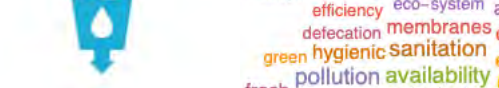
Rektörümüz:
Prof. Dr. Ayşegül Komşuoğlu Çıtıptınoğlu

Rektör Yardımcımız
Prof. Dr. Yeşim Yeşer Özer Yürür

6

Clean water and sanitation

Goal 6

[View 21 documents](#)

Türkiye'de temel içme suyu hizmetlerine erişim oranı yüksek seviyededir. Ancak, kırsal ve kentsel bölgeler arasında farklılıklar bulunmaktadır. Kırsal alanlarda su altyapısının iyileştirilmesi gerekmektedir. Sanitasyon konusunda Türkiye iyi bir konumdadır. Ancak, atık su arıtma tesislerinin kapasitesinin artırılması ve mevcut tesislerin etkinliğinin geliştirilmesi önem arz etmektedir. Su kirliliği, özellikle sanayi bölgelerinde ve büyük şehirlerde önemli bir sorundur. Atık suların arıtılmadan su kaynaklarına deşarjı, su ekosistemlerini olumsuz etkilemektedir. 2021 yılında Marmara Denizi'nde yaşanan müsilaj sorunu, atık su yönetiminin önemini bir kez daha göstermiştir. Tarım sektörü, Türkiye'de su tüketiminin büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Su kullanım verimliliğinin artırılması için modern sulama tekniklerinin yaygınlaştırılması ve su tasarrufu sağlayan uygulamaların teşvik edilmesi gerekmektedir. Nehirler, göller ve sulak alanlar gibi suyla ilişkili ekosistemlerin korunması ve eski haline getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır. Ancak, bu alanlarda daha fazla koruma ve iyileştirme çabalarına ihtiyaç vardır.

**NIŞANTAŞI
ÜNİVERSİTESİ**
HİJYEN VE SANİTASYON
**GIDA İŞLEME İÇİN HİJYENİK TASARIM VE
YAPI, YÖNETİM VE SANİTASYON**

Sanat Tasarım Fakültesi
art@nisantaşı.edu.tr

 NIŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ ©

7 **AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY**

[View 494 documents](#)

15

7. Işıklandırma, HVAC ve diğ er enerji tüketen cihazları kullanım durumuna göre kontrol etmek için otomatik sistemlerimiz vardır.
8. Kampüsteki enerji kullanımından kaynaklı karbon salınımı miktarını hesaplayıp izleyebiliyoruz.
9. Personel ve öğrencilerimizin araba kullanımını azaltmak amacıyla ücretsiz servislerimiz gün boyu çalışmaktadır.

[illegible]

Türkiye, son yıllarda karayolu, demiryolu ve havayolu altyapısında önemli yatırımlar yapmıştır. Özellikle hızlı tren hatlarının genişletilmesi ve yeni havalimanlarının inşası, ulaşım ağının güçlenmesine katkı sağlamıştır. Yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımlar da artmıştır. 2023 yılı itibarıyla, Türkiye'nin elektrik üretim kapasitesinin yaklaşık %52'si yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmaktadır. Türkiye'nin sanayi sektörü, Gayri Safi Yurt İçi Hasıla'nın (GSYİH) yaklaşık %28'ini oluşturmakta olup otomotiv, tekstil ve beyaz eşya gibi sektörler öne çıkmaktadır. 2022 yılında Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payı %1,09 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran, OECD ortalamasının altında olup, inovasyon kapasitesinin artırılması gerektiğini göstermektedir. Türkiye'de internet kullanıcılarının oranı %82 seviyesindedir. Ancak, kırsal bölgelerde dijital altyapının güçlendirilmesi gerekmektedir. Ülke genelinde faal 89 Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Teknopark) bulunmakta olup, bu bölgelerde 60.000'in üzerinde Ar-Ge personeli istihdam edilmektedir. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ) finansmana erişimini kolaylaştırmak için çeşitli kredi ve teşvik programları uygulanmakta ve bunların dijital dönüşümünü desteklemek amacıyla eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır. Ayrıca, sanayi tesislerinin çevresel etkilerini azaltmak için enerji verimliliği projeleri ve temiz üretim teknikleri teşvik edilmektedir. Sanayi kaynaklı atıkların geri dönüşümü ve bertarafı konusunda da düzenlemeler yapılmaktadır. Sonuç olarak, Türkiye, SDG 9 hedeflerine ulaşma yolunda önemli adımlar atmıştır. Altyapı yatırımları ve sanayi üretimindeki artış olumlu gelişmelerdir. Ancak, Ar-Ge harcamalarının artırılması, dijital altyapının kırsal bölgelere yaygınlaştırılması ve KOBİ'lerin desteklenmesi konularında daha fazla çaba sarf edilmesi gerekmektedir. Sürdürülebilir ve kapsayıcı sanayileşme için yenilikçiliğin teşvik edilmesi ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması önem arz etmektedir.

19

10. Eşitsizliklerin Azaltılması

Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 10 numaralı hedef olan "Eşitsizliklerin Azaltılması", ülke içinde ve ülkeler arasındaki eşitsizlikleri azaltmayı amaçlamaktadır.

Gelir dağılımı eşitsizliğini ölçen Gini katsayısı Türkiye'de 2023 yılında 0,42 olarak tahmin edilmiştir. Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) verilerine göre, bu değer nedeniyle Türkiye, Avrupa'da gelir dağılımı eşitsizliğinin en yüksek olduğu ülke konumundadır. Türkiye'de bölgesel gelir farklılıkları da belirgindir. Özellikle batı bölgeleri ile doğu ve güneydoğu bölgeleri arasında ekonomik gelişmişlik farkları bulunmaktadır. Bu durum, bölgesel kalkınma politikalarının önemini artırmaktadır. Türkiye kadınların işgücüne katılım oranı ve ücretlerdeki cinsiyet eşitsizliği hususlarında da iyileştirmeler yapmak durumundadır.

Nişantaşı Üniversitesi TC Anayasasının 10. maddesi uyarınca gerek çalışanları gerekse öğrencileri için herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğunu kabul eder.

Nişantaşı Üniversitesi ayrıca ekonomik, sosyal, bölgesel ve küresel eşitsizlikler hususunda farkındalık yaratmak amacıyla çeşitli seminer ve toplantılar düzenlenmektedir.

[illegible]

Türkiye'de il ve ilçe merkezlerinde yaşayan nüfus oranı 2023 yılı itibarıyla yaklaşık %93 seviyesindedir. Bu durum, şehirleşmenin hızla arttığını ve kentsel alanların sürdürülebilir yönetiminin önemini göstermektedir. Hızlı kentleşme, konut talebini artırmıştır. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ), uygun fiyatlı konut projeleriyle bu talebi karşılamaya çalışmaktadır. Ulaşım, enerji ve su altyapısında önemli yatırımlar yapılmaktadır. Özellikle toplu taşıma sistemlerinin geliştirilmesi ve yenilenebilir enerji projeleri öne çıkmaktadır. Büyük şehirlerde toplu taşıma sistemleri genişletilmiştir. Ancak, özel araç kullanımının yüksek olması trafik sıkışıklığı ve hava kirliliği sorunlarını beraberinde getirmektedir. Bisiklet yolları ve yaya dostu alanların artırılması için çalışmalar sürdürülmektedir. Ancak, bu alanlarda daha fazla iyileştirmeye ihtiyaç vardır. Büyük şehirlerde hava kirliliği önemli bir sorundur. Sanayi faaliyetleri, trafik yoğunluğu ve ısınma amaçlı fosil yakıt kullanımı hava kalitesini olumsuz etkilemektedir. Katı atıkların toplanması ve bertarafı konusunda ilerlemeler kaydedilmiştir. Ancak, geri dönüşüm oranları düşük seviyededir ve atık yönetimi altyapısının güçlendirilmesi gerekmektedir. Türkiye, deprem riski yüksek bir ülkedir. Kentsel dönüşüm projeleriyle riskli yapıların yenilenmesi hedeflenmektedir. Ancak, bu süreçte sosyal ve ekonomik boyutların da dikkate alınması önemlidir. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde Türkiye'den 19 alan bulunmaktadır. Bu alanların korunması ve tanıtılması için çalışmalar sürdürülmektedir. Milli parklar ve koruma alanlarıyla doğal mirasın korunması hedeflenmektedir. Ancak, şehirleşme baskısı ve çevresel tehditler de devam etmektedir. Sonuç olarak, Türkiye, SDG 11 hedeflerine ulaşma yolunda çeşitli adımlar atmıştır. Kentsel altyapı yatırımları, toplu taşıma projeleri ve kentsel dönüşüm çalışmaları bu çabaların bir parçasıdır. Ancak, çevresel sürdürülebilirlik, afet risk yönetimi ve kültürel mirasın korunması konularında daha fazla çaba sarf edilmesi gerekmektedir. Kapsayıcı ve sürdürülebilir şehirler için bütüncül ve katılımcı yaklaşımların benimsenmesi önem arz etmektedir.

21

12. Sorumlu Tüketim ve Üretim

Responsible
consumption and
production
Goal 12
[View 98 documents](#)

Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 12 numaralı hedef olan "Sorumlu Tüketim ve Üretim", sürdürülebilir üretim ve tüketim kalıplarını sağlamayı amaçlamaktadır.

Türkiye bu hedef doğrultusunda ilerlemelerini sürdürmektedir. 2017 yılında başlatılan Sıfır Atık Projesi, atıkların kaynağında ayrıştırılması ve geri dönüşüm oranlarının artırılmasını hedeflemektedir. Bu kapsamda, 2023 yılı itibarıyla 25 milyon ton atık geri dönüştürülmüş ve 20 milyar TL ekonomik kazanç sağlanmıştır. 2019 yılında yürürlüğe giren ücretli plastik poşet uygulamasıyla, plastik poşet kullanımı %75 oranında azalmıştır. 2017 yılında başlatılan Sıfır Atık Projesi, atıkların kaynağında ayrıştırılması ve geri dönüşüm oranlarının artırılmasını hedeflemektedir. Bu kapsamda, 2023 yılı itibarıyla 25 milyon ton atık geri dönüştürülmüş ve 20 milyar TL ekonomik kazanç sağlanmıştır. Sanayi ve binalarda enerji verimliliğini artırmak için çeşitli projeler ve teşvikler uygulanmaktadır. Özellikle, Enerji Verimliliği Strateji Belgesi kapsamında 2023 yılına kadar enerji yoğunluğunun %20 azaltılması hedeflenmiştir. Türkiye'de yıllık yaklaşık 18 milyon ton gıda israf edilmektedir. Bu sorunu ele almak için "Gıdanı Korum" kampanyası başlatılmış ve farkındalık artırıcı faaliyetler yürütülmektedir. Organik tarım alanları ve üretici sayısı da artış göstermektedir. 2022 yılı itibarıyla, organik tarım yapılan alan 520 bin hektara ulaşmıştır. Çevre dostu ürünlerin teşvik edilmesi amacıyla eko-etiketleme sistemi uygulanmaktadır. Bu sayede, tüketicilerin bilinçli tercihler yapması hedeflenmektedir. Kamu alımlarında çevresel kriterlerin dikkate alınması için çalışmalar da sürdürülmektedir. Bu uygulama, sürdürülebilir üretim ve tüketim kalıplarının yaygınlaşmasına katkı sağlamaktadır. Okullar, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarında sürdürülebilirlik ve çevre bilincinin artırılması konularında eğitim programları ve projeler de yürütülmektedir. Sonuç olarak Türkiye, SDG 12 hedeflerine ulaşma yolunda önemli adımlar atmıştır. Atık yönetimi, enerji verimliliği ve sürdürülebilir tarım alanlarında kaydedilen ilerlemeler olumlu gelişmelerdir. Ancak, gıda israfının azaltılması, sürdürülebilir tüketim alışkanlıklarının yaygınlaştırılması ve çevresel farkındalığın artırılması konularında daha fazla çaba sarf edilmesi gerekmektedir.

Nişantaşı Üniversitesi bu hedef hususunda farkındalık yaratmak amacıyla çeşitli projeler oluşturmakta, seminer ve toplantılar düzenlenmektedir. Örnek olarak, Üniversitemiz Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü bölüm başkanı, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi tarafından desteklenen ve kadın kooperatiflerinin tedarik zincirine dahil olmasını hedefleyen bir proje yürütmüştür. (01.01.2023-01.01.2024) Aynı hocamız, Amerika Büyükelçiliği tarafından desteklenen, Innovation For Development Kalkınma Ajansı tarafından yürütülen ve Suriyeli işletmelerin tedarik zincirine dahil olmasını hedefleyen bir projede uzman olarak rol almıştır. (01.05.2022-01.05.2023)

13. İklim Eylemi

13

CLIMATE
ACTION

Climate action

Goal 13

[View 240 documents](#)

Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 13 numaralı hedef olan "İklim Eylemi", iklim değişikliği ve etkileriyle mücadele için acil önlemler almayı amaçlamaktadır.

Türkiye'nin bu hedef doğrultusunda Paris Anlaşması'nı onaylamış ve 2053 yılına kadar net sıfır emisyon hedefini benimsemiştir. Bu taahhüt, ülkenin iklim değişikliğiyle mücadelede kararlılığını göstermektedir. Türkiye ayrıca, 2023 yılında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (BMİDÇS) güncellenmiş Ulusal Katkı Beyanı'nı sunmuştur. Bu beyan, emisyon azaltım hedeflerini ve uyum stratejilerini içermektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, Türkiye'de 2022 yılı toplam sera gazı emisyonu bir önceki yıla göre %2,4 azalarak 558,3 milyon ton (Mt) CO₂ eşdeğeri olarak hesaplanmıştır. Kişi başı emisyon ise 6,6 ton CO₂ eşdeğeridir. Türkiye'nin elektrik üretim kapasitesinin yaklaşık %52'si yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmaktadır. Bu oran, sürdürülebilir enerji üretimi açısından önemli bir ilerlemeyi göstermektedir. Sanayi ve binalarda enerji verimliliğini artırmak için çeşitli projeler ve teşvikler uygulanmaktadır. Özellikle, Enerji Verimliliği Strateji Belgesi kapsamında 2023 yılına kadar enerji yoğunluğunun %20 azaltılması hedeflenmiştir. Türkiye, iklim değişikliğine uyum sağlamak amacıyla 2024-2030 İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'nı da hazırlamıştır. Bu plan, su kaynakları yönetimi, tarım, sağlık ve afet risk yönetimi gibi alanlarda uyum eylemlerini içermektedir.

Nişantaşı Üniversitesi bu hedef hususunda farkındalık yaratmak amacıyla çeşitli seminer ve toplantılar düzenlenmektedir.

14
**LIFE
BELOW WATER**

Goal 14

[View 4 documents](#)

Türkiye bu hedef doğrultusunda çabalarını sürdürmektedir. Türkiye, özellikle karasal kaynaklı faaliyetlerden kaynaklanan deniz kirliliğiyle mücadele etmektedir. Marmara Denizi'nde 2021 yılında yaşanan müsilaj sorunu, deniz kirliliğinin boyutlarını gözler önüne sermiştir. Bu durum, atık su arıtma tesislerinin kapasitesinin artırılması ve mevcut tesislerin etkinliğinin geliştirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Denizlerdeki plastik kirliliği, ekosistemler ve deniz canlıları üzerinde olumsuz etkilere yol açmaktadır. Türkiye, plastik atıkların azaltılması ve geri dönüşüm oranlarının artırılması için çeşitli projeler yürütmektedir. Türkiye, sürdürülebilir balıkçılık uygulamalarını teşvik etmekte ve yasa dışı, bildirilmeyen ve düzenlenmemiş balıkçılıkla mücadele etmektedir. Su ürünleri yetiştiriciliğinde önemli bir potansiyele sahip olan Türkiye, sürdürülebilir akva-kültür uygulamalarıyla deniz kaynaklarının korunması hedeflenmektedir. Ekosistemlerin korunması hususunda da gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye, deniz ve kıyı alanlarının korunması için çeşitli deniz koruma alanları oluşturmuştur. Ancak, bu alanların etkin yönetimi ve denetimi konusunda iyileştirmelere ihtiyaç vardır. Özellikle deniz kaplumbağaları ve foklar gibi türler başta olmak üzere, deniz biyo-çeşitliliğinin korunması için habitatların restorasyonu ve koruma projeleri de yürütülmektedir. Okullarda ve üniversitelerde deniz ekosistemleri ve sürdürülebilirlik konularında eğitim programları ve projeler yürütülmekte, özellikle, çevre bilincinin artırılması için çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir.

24

15

LIFE
ON LAND

Goal 15

[View 13 documents](#)

Toplam yüzölçümünün yaklaşık %28,6'sı ormanlarla kaplı olan Türkiye'de son yıllarda ağaçlandırma çalışmalarıyla orman alanlarında artış sağlanmıştır. Orman Genel Müdürlüğü, ormanların sürdürülebilir yönetimi için çeşitli projeler yürütmektedir. Ancak, orman yangınları ve kaçak kesim gibi sorunlar devam etmektedir. Türkiye, üç farklı biyo-coğrafik bölgeye ev sahipliği yaparak zengin bir biyolojik çeşitliliğe sahiptir. Ancak, habitat kaybı ve insan faaliyetleri nedeniyle türlerin nesli tehlike altındadır. Milli parklar, tabiat parkları ve yaban hayatı koruma sahaları gibi koruma alanları oluşturulmuştur. Bu alanların etkin yönetimi ve denetimi önem arz etmektedir. Türkiye, ayrıca, çölleşme riski taşıyan ülkeler arasında yer almaktadır. Toprak erozyonu ve arazi bozunumu ile mücadele için ağaçlandırma ve erozyon kontrol projeleri yürütülmektedir. Tarım arazilerinin yanlış kullanımı ve aşırı otlatma, arazi bozunumuna yol açmaktadır. Sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması gerekmektedir. Yaban hayatı koruma ve kaçak avlanma konusunda da önlemler alınmaktadır.

25

16. Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar

Peace, justice and strong institutions

Goal 16

[View 26 documents](#)

Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 16 numaralı hedef olan "Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar", sürdürülebilir kalkınma için barışçıl ve kapsayıcı toplumlar tesis etmeyi, herkes için adalete erişimi sağlamayı ve her düzeyde etkili, hesap verebilir ve kapsayıcı kurumlar oluşturmayı amaçlamaktadır.

Türkiye'de genel suç oranlarında yıllar içinde dalgalanmalar gözlemlenmektedir. Özellikle büyük şehirlerde asayiş olayları ve organize suçlarla mücadele devam etmektedir. Türkiye, terör örgütleriyle mücadelede aktif bir politika izlemekte ve sınır güvenliğini artırmak için çeşitli önlemler almaktadır. Dezavantajlı grupların adalete erişimini kolaylaştırmak için hukuki yardım mekanizmaları geliştirilmiştir. Yargı reformlarıyla adalet sisteminin etkinliği artırılmaya çalışılmaktadır. Ancak, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konularında uluslararası raporlarda eleştiriler bulunmaktadır. Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 2023 Yolsuzluk Algı Endeksi'nde Türkiye, 100 üzerinden 34 puan alarak 180 ülke arasında 115. sırada yer almıştır. Bu durum, yolsuzlukla mücadelede daha fazla çaba gerektiğini göstermektedir. Kamu kurumlarının etkinliğini artırmak için çeşitli reformlar yapılmaktadır. Ancak, bürokratik engeller ve şeffaflık eksikliği gibi sorunlar devam etmektedir.

Nişantaşı Üniversitesi bu hedef hususunda farkındalık yaratmak amacıyla çeşitli seminer ve toplantılar düzenlenmektedir.

[View 358 documents](#)

